

Bécsből, Kedden, September' 19-dikén, 1820.

Nagy Britannia.

A' Ministeri Kurir ilyen Nyilatkoztatást adott ki ezen napokban a' Nápolyi revolúzióra nézve: —“

„Mi meggyőztettek vagyunk affelől, hogy az özszeszövetkezett nagy Hatalmasságok, a' kik Európának csendességét 's boldogságát a' magok oltalmazó paizsok' alá vették, meg nem fogják engedni azt, hogy a' revolúzióknak félelmes Theoriáji elhatalmasodjanak. Az, hogy az afféle jelenetek, a' millyenek ezek a' Spanyol Országi 's Nápolyi revolúziók, Európa' csendességét közvetetlenül nem érdeklik, nem elégséges ok arra, hogy lágy melegséggel kellessék őket tekinteni. A' bölcs és körülnéző Politika a' jelenlévőkből kákkulál a' jövőre (kákkulálja ki a' jövő dolgokat), 's a' jövő azon rettenetes, mihelyest a' jelenlévő idő, revolúzió' és fejetlenség' principiumait szül, Valamelly magános történetről annak csak önn' fontosságából is lehet itélni: de az olly történeteknek, a' mellyek szembetünőleg valamelly szélesen kiterjedő és pontosan kikákkuláltatott Systemának a' resultatumai, megelőztetéssekre 's elhárítatássokra, más eszközökkel való élés kívántatik. Európának csaknem minden tartományában formálódtak olly Sekták, mellyek a' Frantzia Revolúzió' gyalázatos csudájának undok szüleményei.

Ezeknek közönséges czélzása minden jelenvalónak felforgatása. Olasz Országban a' Carbonárik, Angliában a' Radikálisok, Frantzia Országban a' Liberálisok, Német Országban az Illuminatusok, csak a' helyekhez képpest különböző fajták; csak különböző módon vagynak elintéztetve: de mind azon egy nemre tartoznak; tudniillik arra a' nemre, melly a' Kotzebue' és Princz Berry' gyilkosait és azon gyilkosokat szoptatta 's felnevelte, kik az Anglus Ministereket meg akarták öldökölni. Ezen Sekták mind egygyek; egy czéljok van: tudniillik a' rontás és újítás. Hanem, ha már nyilvánvaló dolog az, hogy ez a' czéljok: éppen így mindeneknek, a' kik vélek egy értelemben nincsenek, minden javok attól függ 's az a' kötelességek, hogy ezen Sektáknak principiumaikat terjedni ne engedjék; a' jelenlévő társasági özszeccsatolódásnak fenntartására özszeccsatolódni legalább tartathatik olly becsületes 's olly nemes iparkodásnak, mint felfordítatására törekedni. Hanem azonban senki ne gondolja azt, hogy ez a' fennálló dolgoknak fenntartására való özszeccsatolódás azt a' kötelességet is szükségesképpen magával hozná, hogy tehát minden bölcs és hasznos változtatást fére kellessék vetnünk. Mi nem engedjük elragadtatni magunkat sem azon megcsaló álomlátás által, hogy az Európai nagy Respublika' intézetei, csupa tökéletességből, sem az által, hogy csu-

pa fogyatkozásból állanak: de más felől meggyőződve vagyunk affelől, hogy a' Revolúciónak vérferdője, a' fogyatkozásokon soha se' sagithet, az emberiség boldogságát soha elé nem mozdithatja. A' politikai tévelygő Ritterség' lelke, melly ezen a' világon szerencsevadászatra jár szélllyel, nagyon távol van attól a' bölcsességtől, melly a' változásokat a' társaságoknak új szükségéihez tudná alkalmaztatni. Hanem hijába, mert Európa már egyszer belé esett azon Constitúzionális Donquixótok' ostorozó nyavalyájába, a' kik minden követőiket elhítenni szeretnék affelől, hogy szerencsétlenek és hogy szerencsétleneknek is kell lenniük, ha az ő plánumjaikat nem követik. Az Európai Monárkhák kéntelenek egy illy tulajdonságokkal bíró ellenkező rész (Oppositio) ellen nagy vigyázattal lenni. Nékiek nem lehet magokat azon szépen hangzó fogások által elcsábíttatni engedni, mellyekkel az újításoknak kívánóji a' fennálló dolgok' rendjének minden megváltoztatását szépíteni tudják; ők, a' Monárkhák, nem engedhetik magokat azon embereknek csalfa okoskodások által megcsalattatni, a' kik a' Szabadságnak szavával álarcza gyanánt élnek, azért, hogy annak háta-megett a' magok' dicsősségre való vágyódásának plánumát elrejthessék. Azon árvíznek rohanását, a' melly minket elmosással fenyeget, a' rend' barátjainak erős, megrázhatatlan és megoszolhatatlan öszszecsatulódása meggátolhatja: de ha a' fejtelenségnek 's rendetlenségnek habjait tovább nyomulni megengedjük, így a' partok beomlanak, az árvíz töltéseinket által töri, 's a' habok egy rohanó folyónak dühösségére 's erejére kapván, a' pallérozottságnak, erkölcsiségnek, tudományoknak, 's szabadságnak minden régi

nyomait az örvény' fenekére le fogják sodrani."

* * *

A' Királyné' pere még most is csak a' tanuk' kikérdeztesénél áll a' Pairek' kamarájában. Sept. 2-dikán a' 15-dik ülés tartatott. A' Királyné naponként bejárt az ülésbe. — Aug. 30-dikán illy dolog történt a' Királyné ö Felsége' ablakai alatt: Sok nép lévén ott öszszeseregelve egy Mills nevű Bristolli ember valamilajtorjás szekérre felállván, beszédet tartott a' sokasághoz, 's megsajdityán, hogy a' nép' figyelmét magára vonta, használta az alkalmatosságot 's kinyilatkoztatta, hogy ugyan ezen helyen egy kérelemmel fog más reggel megjelenni aláírás végett 's a' melly kérelem a' Királyhoz lévén intézette azt fogja magába foglalni, hogy a' Király a' Parlamentumot oszlassa szélllyel, a' folyamatban lévő pert tegye semmivé, 's a' Ministereket tétesse vádoltatás alá. Mint megígérte vala, 31-dikben valósággal megjelent, 's 5 vagy 6 társaival egy lajtorjás szekeren ülven, a' megígért kérelmet kezében hozván, a' Királyné' ablakai előtt, 's az ott öszszegyülekezve lévő sokaság közt szekerét megállitván, előbbeni beszédjének folytatásához ismét hozzá fogott: de nem sokáig folytathatta, mivelhogy Politziai Elöljárók jelenvén-meg fogházba vitték, a' honnét csak Cautio mellett fog kibocsáttatni, a' mint is hogy az öreg Májor Cartwright és Kapitány Williams azonnal meg is jelentek 's Cautiót ajánlottak érette. A' Williams Cautiója el is fogadtatott, hanem a' Carthwrighté nem; mert ő maga is csak Cautió mellett van szabadságban.

Londonnak Sant Mary nevű Parokhiális kerületében nem régen gyűlés tartatván egyebek közt az is meghatároz-

tatott, hogy nyissanak olly gyűjteményt, hogy az abból bejövő summa által a' Királyné, rangjához méltó módon élhessen, 's a' summának administráltatása hat Lordokra 's az alsó háznak 6 volt vagy mostani tagjaira biztassék. A' hat Lordok ezek: Bedford, Devanshire, Norfolk, Leinster, Hamilton, és Sommerset. Az alsó ház' tagjai pedig ezek: Noel, Moore, Hame, Withbread, Burdett, Wilson, és Alderman Wood.

Egy Lord Sept. 2-dikán a' gyűlésből jöven 's az uczán menvén, egygyik Londoni Ujság szerént a' nép ötet körül vette 's goromba szókkal illette, azt kívánván, hogy így kiáltson: „Éljen a' Királyné!“ A' nemes Lord azonközben, kiváltképpen azért is, hogy a' nép már kövekkel is kezdette vala a' maga kívánságát fontosítani, jelesen feltalálta magát, így kiáltván: Éljen a' Királyné, 's kívánom, hogy minnyájotoknak hasonló felesége legyen!

Spanyol Ország.

Don Amarillas a' Hadi Minister elbucsuzott hivatalától. Elbucsuzásának oka, a' Királyhoz intézett levelében találattik, melynek ennyiben áll a' foglalata: —“

„Király! Azólta, hogy Felséged ezen terhes körülállások között jónak lenni találta azt, hogy engemet a' nyugodalomból a' Hadi Ministerségre elő hívjon, mindenkor ugyan azon principiumok által indittatván három versben tettem-le Felségednek kezeibe azon kérelmemet, hogy ezen hivatalt tehessem-le: de azt Felséged elfogadni nem méltóztatott. A' Ministerek' és Státustanács' jóvállására jónak találta vala Felséged megparancsolni, hogy az Andalusiai szemmel-tartó fegyveres sergek békességi állapotra tétettessenek-le, és néhány oda tartozó Regemen-

tek, más olly tartományokba tétettessenek által, a' hova szükségesnek fog találattani. Én ezen parancsolatot ezen hónapnak 4-dikén expediáltattam, és Felséged maga látta, hogy micsoda kifejezésekből álló váloszt küldöttek arra ezen sergeknek vezéreik. Én ezen Váloszból 's egyéb nem kevesebbé világos jelekből, által látom, hogy engem', fájdalom! úgy akarnak tartani, mint a' ki a' Constitúción fundáltatott Systemának akadályoztatója volnék; 's minthogy meggyőzöttem vagyok affelől, hogy a' végre, hogy engem' a' Ministeriumból kimozdítsanak, olly lépést fognának tenni, a' melly Felségednek kedvetlen lehetne: erre nézve, hivatalos kötelességemnek érzése, 's hazám és Felséged eránt viseltető szeretetem, azt kívánnyák mindeneknek előtte töllem, hogy ne legyek olly rosszakra szolgáló alkalmatosság, avvagy fogás, a' melly rosszaknak elhárítására azután nem lennék elégséges. Ehezképpest, minthogy sem a' Constitúció által felállított Országlási Systemával megegyező, sem pedig nem lehetséges az, hogy én a' Hadi Ministerséget tovább folytathassam; 's minthogy továbbá igazságtalan is volna engemet ezen hivatalban megtartóztatni akkor, midőn az ezen hivatal eránt tartozó nagy tiszteletet 's bizodalmat, mellyekkel Felséged engem' ezen hivatalra való felemelése által megajándékozni méltóztatott, megtagadhatják: nagyon kérem Felségedet, hogy engemet hivatalomból letenni 's affelől meggyőzötteni méltóztassék; hogy én akár melly állapotban legyek is, a' Monarkhának Constitúzióját 's a' Felséged' Constitúzionális thronusát egyenlő buzgósággal oltalmazni, mindenkor kész leszek. Költ a' palotában Aug. 17-dikén. Alairta: —“

„Don Marquis de las-Amirillas.

)*

Frantzia Ország.

A' Cambrayból elfutott tisztek közül Kapitány Lamothe, Fő Hadnagy Dutoya és Desbordes, 's Alhadnagyok Pegulu és Bruc, Monsban meglepettetvén elfogattak, melyről ekképpen emlékezik a' Journal-de-Paris: — „A' Belgiumi Országlószer az igasság' fenn tartatása eránt viseltető buzgóságát nyilván kimutatá azon határozása által, hogy a' katonai támodás' lelkének elnyomásában, melly Európát méltán megrettentette, segedelemmel akar lenni. Akár valamely Generalist akarjanak a' katonák a' trónusra emelni, akár a' Constitúziót akarják önn' képzelődések szerént megváltoztatni, az arra vezérlő indító ok minden esetben csak egy; a' haza eránt való szeretet, mellyel a' lázzasztók a' magok plánumjokat palástolják, többé senkit meg nem csalhat. Csak a' dicsőségnek 's vagyonnak szomjúzása ingerli ezen megvakult embereket arra, hogy hazafi társainknak nyugalma bűntetésre méltó reménységéért feláldozzák.“

A' Pairek' kamarája által kinevezett vizsgálódó Biztosság, minekutánna ezen özszeesküvésért elfogattatott személlyek között többeket kikérdezett volna, már a' tanuknak kikérdezéséhez is hozzá fogott. A' tanuk között van General - Lieutenant Gróf Digeon is, a' Kir. testörző sereg' ágyuzó vezére.

A' Felső Marne' Departamentumabéli Journal így irt Sept. 2-dikán ezen özszeesküvésről: — „Azon beszédekből, mellyekről azt erőssítik, hogy Amiensben folytatattak volna, úgy látszik, hogy a' mostanság felfedezett özszeesküvés Amiens vá-

rosában már régebben tudva lett volna. Mi azt se' ok nélkül hisszük, hogy Departamentünkben is tudósítva voltak némely emberek a' dolog felől, 's bizonyos egymással való közléseket 's jövendöléseket tettek, a' mellyek mind ezen özszeesküvésre mutató dolgok voltak. Mi még most nem bocsátkozhatunk ennél jobban belé ezen tárgynak megmagyarázásába: de annyit még is elmondhatunk, hogy mi azt gondoljuk, hogy észre lehetett venni, hogy azon embereink, kik az Országlószer eránt viseltető gyűlölségekről esmeretesek, néhány napoktól fogva nagyon fenn hangon beszéltek 's ábrázataikon a' reménységnek és örvendezésnek nyilvános jeleiket lehetett szemlélni.“

Azon Végzéssel megegyezőleg, melly által a' Bresti nemzeti sergeknek elosztatása megparancsoltatott, az is parancsoltatik, hogy ezen katonaság a' fegyvert, puskát kardot 's bajonétot, haladék nélkül rakja - le a' Polgármesteri háznál. A' hajdani Kapitányokra bizattatott, hogy ezen parancsolatnak végrehajtására jó gondjok legyen, tudniillik, hogy a' fegyverek a' Rendeléssel pontosan megegyezőleg rakattassanak - el.

B é c s.

Nápolyi Princz Cimitelle, útjában, mellyet S. Petersburg felé akart volna folytatni, a' hova a' maga új Országlószerétől az Orosz Császárhoz bizonyos követtségbe lett volna küldetve, itt Bécsben néhány napokig várokozván, innét, minekutánna Sándor Császártól Warschauból olly nyilatkoztatást kapott, hogy a' Császár ötét nem fogja elfogadni, Nápoly felé vissza indult.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti és Budai levelekben ezeket írják
Sept. 13-dikáról: —“

Felséges Urunk örvendetes megérkezése után való nap, ugymint Kisaszszony napján az Isteni szolgálat előtt a' Generálisoknak, és Stabális Tiszteknek, 's minden Katona hivataloknak Udvarlását méltóztatott elfogadni, kiket Ferdinand Kir. Fő Herczeg mutatott be. Azután a' Várbeli Templomban a' Misét, és Prédikációt, mellyet Fő Tiszt. Klinger György Szent Zsigmond Prépostja tartott, meghallgatták a' Felségek. Az Isteni szolgálat után ő Cs. Kir. Felsége, a' Septemvirális Táblát, a' Kir. Táblát, a' Kir. Helytartó Tanátsot, a' Kir. Kamarát; az Universitas Magistratusát, Ns. Pest Vármegyének számos és fényes Deputatióját, a' Budai és Pesti Kir. Városok Tanácsait szerencseltette elejébe való botsáttatással. Még az-nap délután ő Felsége a' Császár és Király Ferdinand K. Fő Herczeggel Ó Budára kiment, az ott lévő Katona Gazdálkodás Intézeteinek megszemlélésére: A' Felséges Császárné pedig angyali jóságát az által bizonyította meg, hogy legelőször is Budán a' gyámoltalanoknak menedék helyét, a' Sz. Erzsébet Apáczáinak Klastromait látogatta meg, hol az Aszszonyi nemből való betegek kegyes gondviseléssel gyámolittatnak. Szombaton reggel közönséges Audientia volt ő Felségénél a' Császárnál; délután pedig a' Felség a' Budai Kaszárnákat méltóztatott váratlanul meglátogatni. Ez nap a' Felséges Császárné Pesten az Angol Apáczákhöz hasonló váratlanul jött, 's először is a' közönséges külső tanuló leánykák iskolájába menvén az elme' képzését Felséges figyelmére vette, 's többeket a' helyes írásból, a' his-

toriából, geografiából kikérdezvén, az ő kézi munkáikat is megvizsgálni méltóztatott; azután az egész Intézetet megvizsgálván tellyes megelegetésének kijelentésével távozott el.

Ez nap későbbi rendelkezések által a' két város világosíttatása elhalasztatott.

Vasárnap egész délelőtt a' Császárnál ő Felségénél közönséges meghallgattatás volt. A' Felséges Császárnénál pedig az Országos fő Hivatalok, az Universitas, a' Vármegye, és Városi Tanácsok azon rendeltattak-be, mint harmad nappal előbb a' Felséges Császárnál. Mind azok, kiknek szerencséjük volt a' Felségek előtt megjelenni, örömeizéseiktől elragadtatva magasztalják azon felséges jóságot, és meghódító kegyességet, mellyek ő Felségeknek minden szavaikból kitündöklöttek. Délután a' Pesti és Budai fő Aszszonyok botsáttattak Felséges Aszszonyunk Udvarlására, 's bámulva csudálták Nemzetünk eránt azon kedveskedő figyelmét, hogy, valamint reggel a' férfiak Udvarlásokor, úgy most is drága magyaros öltözetben méltóztatott őket elfogadni, 's a' Magyar fő Várost, sőt az egész Országot Magyar Királyné fényességével megörvendeztetni. Magok a' Magyar fő Aszszonyok, kiknek nagy okok vagyon a' Nemzeti tulajdonaikban büszkélkedni, olly fényes Magyar öltözetekben diszeskedtek, hogy mind mentekben, mind jöttökben a' számtalan néző sokaságot bámulásra gerjesztették. Estve a' Budai theátromban méltóztatott megjelenni ő Felségek, a' hol valamint a' játszószínek fényessége, úgy a' Nézőknek zengő örvendezése megbizonyította azon hiveséges indulatot, mellyel ő F. gének Magyar Alattvalói az uralkodó Ház eránt mindenkor gerjedeznek.

Ezeket eddig a' Pesti közönséges levelekből nyomtattattuk ide szóról szóra — mellyekhez a' Budai, September 12-dikén költ újságvelelekből még azt foglalhatjuk: Hogy már akkor a' Pesti táborozás minden órán elkezdődendő volt, t. i. Sept. 17-dik napján egy Lovas, 18-dikán hét Lovas, 's 19-dikén is ugyan annyi, mind együtt a' három napokon 15 Lovas Regementeknek kellett oda a' Lógerbe megérkezni, 's az utolsó napon (19-dikben) a' gyakorlási munkának el is kezdődni. — A' csajkások' csapatjának a' maga' hajójival 16-dikban kellett a' Dunán ugyan ide megérkezni.

Posonyba, az onnét útját Olaszországba vett Sándor Császár Regementje' helyébe e' hónap' 7-dik napján Prágából a' Greth Regementje érkezett-meg és szállott-be oda őrizetre.

Szathmár-Németiből September' 1-ső napján: —

Hazánk' elteutonosodott Hajlatjáról, ha édesdeden hangza felénk a' Magyar Tháliát felnyitott azon kellemes beszéd, mellyet a' Magyar Kurir e' folyó esztendő Juliusa 11-dikén költ darabjában szétszárnyaltata; reményljük, még!! el nem korcsosodott Dáciánknek ezen temérdek térjéről, hasonló elragadtatással fogja az Olvasó Közönséggel megkedveltetni magát az a' beszéd, mellyel Szabad Királyi Városunkban, több mint egy negyed esztendőn keresztül áldozott Erdélyi Színjátzó Társaság lelkes Directora Nemes Oroszfái P. Czelesztin Ur, ugyan azon Szüz Thália Templomát közöttünk tegnap bezárolta vala.

Hosszas characterizálásába ereszkedünk a' Játszó Személyeknek, mint szín-

té Városunk' jobb ízlésű részének e' Nemes Társaság eránt való érzékenykedését rajzolgatunk, felesleg volna; a' midőn mind erről mind arról nemes bizonyosságot lehellenek a' lelkes sorok. Lehetetlen lévén nem mindent reménylhetni egy olyan tűzű 's ékes előadású felvigyázása alatt, kinek nincs szüksége, hogy más diktálja szájába a' szovakat, mellyeket szóljon; más részről meg, képzelhetetlen lévén, hogy olyan tüzet táplálhasson a' közönség' hidegsége, melly e' fagyaltatja fel leginkább a' különben mindenre termett magyar elevenséget!!

Mi részünkről szíves kívánságainkal botsátjuk ezennel útnak e' kedvelt vendégeinket az Ungvári tájakra, ohajtván, hogy a' szerencse, — mellyre közöttünk egyről egygyig erdemesítették magokat, — midőn kiterjedtebb szárnyain hordozza őket, reánk 's tájunkra lepillantván, feledjék, hogy köztünk hattyú énekét énekelte vala, az ezen lágy hangokba széttomlott Director Ur: —

Öszvetett kezekkel állunk itt, a' hol a' fővényt elfutottuk, — mint a' tébolygó leányka, ki a' víz martján áll, 's szerelmesének Jubileumát tartván, nem tudja, ha valyon a' víz mélyebb e', vagy az ő szenvedései. — Mi az a' miből az én szívem olyan sokat tsinál magának ezen a' földön? a' mit életem reggelében érzek csak; de nem esmérek; estvefelé már esmerném, de nem érezhetem többé — boldogságnak nevezi ezt a' Poétának képzelődése — 's az élet szemének előhozza, mint egy Mágusi vesszővel, 's ki teszi célul minden embernek; így indul el a' Világ keresni ezt az éjjeli phoenomenont, de ez megosztja magát az éggel és földdel, tsak fényes ruháit hagyja itt, 's maga által száll az Angyalokhoz; óh! be szép hasonlatosságot hágy tanúságul mint-

egy ebbe, ez az élet csak külső tornáttza a' Boldogság' Szent Templomának, a' hol a' sáros ruháinkat a' testet itt hagyjuk — 's tisztán megyünk-be a' Templomba — Itt az élet' tudománya, 's csak ennyi mind az, a' minn az első Tappóniás Bölts törődött, 's az utolsó Königsberg Tudós fántolodott. Bizony ez a' Világ egy nagy néző hely, 's hogy azt egy arányúságában jó — 's rossz oldaláról nem láthatjuk, azért támadott egy egy híres Játék Író Aeschillusba, Sophoclesbe, 's megindították a' Játéknéző helyeket, melyek kistsinbe a' nagy Világot úgy a' mint van — elő mutassák; így lett mondom kezdete, 's fel-nőtt, mint az út mellett lévő gabona szálak, melyet madár, állat, 's minden pusztit, 's Ti! kik a' Hazát, 's a' Nemzetet szeretitek, engedjétek-meg buzgóságomat eránta, mert én a' Haza Őriző Angyal szavait szóllom, nézzétek tisztán itt a' tárgyakat, mert a' ki ebbe — hasonlatosságul hozom elő — egy ártatlan tzelből nyújtott virág szálba, mint a' pók mérget keres — háromszor tagadja meg egy lehellebe a' Nemzet' Istenét, 's már annak magába van megromlottsága — Itt hal meg a' szűz erköltsért egy Lukrétzia, 's ha az ő szavára, meghalok — 's ismét mikor Schiller Tragediájában egy elbotlott Leány — vissza küldi a' Hertzegnek hét ezer emberein vásárlott búja gyöngyeit — ha mondom erre a' két jelenésre egy Udvari Tanátsosnak szemében könnyeket látunk, már egy áldással több van az Országban; mert jaj annak az Országnak, a' hol az erköltsöket megsértik a' törvényekért; ha mondom tovább — Angliában egy Cronvel, 's Athenében egy Pericles itt elő mutatódik, és miképen ettek meg a' tetvek Syllát, minekutánna tiz ezer polgárokat megölt — Fábrius hogy veti-meg Pirhus arannyát — Phocionnak

hogy emelnek oszlopot — Igen az élet szomorúbb Scénáit hozom elé, mert ezekben van egyedül tanúság, ha ezeken mondom könnyet hullat a' nép, vagy mintegy tűz oszlop, a' Virtus szemlélésére lángba gyúl, ott, és abban a' Városban a' koldús nem hal meg éhen, az ártatlanság nem szenved, a' hamis bíró nem törí-el a' páltzát az igazság felett..... ez rövid summában a' Theátrum.

„Hiszem én bútsúzni állottam ide, 's az utolsó csendítés elválást parantsol — né! az elválás órája kezembe adta mintegy az Ezékiel öszve hajtott levelét, a' melly bé vagyon írva elöl hátul siralommal, — szenvedjétek-el hát még egy kevéssé, míg elbútsuzom, mert úgy is azt mondják az én élő érzéseim: hogy részemről talám most, mint a' Hattyú — utolsó énekemet énekelem — úgy is ez a' mi életünk olyan, mint az Utasoktól magára hagyott mező tüze, mely ha kialuszik is, senki se tudakozódik utánna hová lett — bútsúzni akarván tehát, most veszem észre, hogy a' ki az ember előtt legkedvesebb, az előtt némúl-el a' szív, 's mint a' muzsikának elszakadozott húrjai, csak tört hangokat ad. — Ah! minden elválásban van valami erossen nehéz, mely leginkább érezteti az emberrel, ha voltak — örömeit, tsendes óráit, magával való megelégedésit, ha nem voltak, úgy is terheit 's az élet bajait, mintegy tükrül elő mutatja, melybe az ember magát meglátván úgy tetszik, mintha kiállott szenvedéseiben is belé szeretne.

Köszönnyük, hogy nem voltunk elöt-tetek olyanok, mint a' puszták közepében nőtt vad fa, melynek csak az eltevélyedett szarándok mond egy szomorú jó-estvét; — mikor valamit tettetek érettünk, bennünk magát a' Nemzetet szerettétek; áldásunk jószágokért ennyiből áll: marad-

jatok a' hitben, reménységben, és szeretetben, 's övedzen körül édes Város! az Egy-ség erős Lelke, mint a' tengert körül fo-gó Leviathán; így nem kell kö-fal kerítéssedre, — 's te jó határ! ki megszen-veded a' jóknak, mint a' rosznak barázdáit ugaraidon, adj mindenkor tsendes szál-lást, ha elkésik a' Várostól, vagy egy szegény Lévíta; mi elmegyünk, de mint a' fiúi, ki édes Attya' házától kiindulván, még egyszer vissza néz, egy könny csep-pel a' szemében, 's egy erős érzéssel szí-vében, mintha mondaná: talám valaha még meglátlak. —

„Oh hagyjatok hát ebben a' gondo-latban meghalni, a' ti emlékezetetek a' mi Óltárunk lesz, 's mint a' Klastrom sa-nyarú Papjai, ennél az Óltárnál temetke-zünk el társainkal — akkor is — mint most, utolsó szavaink ez — — — Isten hozzátok!!!!

B é c s.

Egy csillag néhány napokig tartó né-zésre szolgált itt Bécsben alkalmatosságul a' közönségnek az uczákon fényes nap-pal. A' figyelmet nagyon magára vonta, és sokféle 's különös magyarázatoknak szol-gált tárgyául: azonban az egész dolog csak egy közönséges és legalább egyszer minden 8-dik esztendőben eléforduló tü-nemény. A' Vénus, mint egy estvéli és hajnali legszembetünőbb világossággal bí-ró csillag, mindenek előtt esmeretes. Mi-kor ezen Planéta a' föld és nap közt van, akkor a' föld' lakosira olly nagy világos-ságot vet, hogy ötet a' melegebb Zóna alatt szép tiszta napokon csupa szemmel is látni lehet. E' történt ezen napokban is.

C h i o s s i c h János nevű Albaniai születésű közkatona halt meg mostanság a' Muranói invalidusok' ispotályában, minekutánna 117 egész esztendőt 's öt hónapot élt, mellyek közül 110 eszten-

döt katonásbodásban töltött; Bécsben 1702-tőben született a' világra; 8-dik esztende-jében Dobossá lett, felserdült korában ál-tal tették a' puskával szolgáló katonák közzé a' Stahremberg Regimentjébe. In-nét 1756-ban a' Velencei hajósok közzé állott által, a' hol, mint tengeri katona, úgy szolgált 1797-tig, midőn az Invali-dusok közzé tétettetvén által, itt az el-erőtlenülés által végeztetett-ki az életből.

Austriában legszebb őszi napok jár-nak. A' szőlő hegyek, ha nem sokkal is de jó borral biztatnak.

Azon szép Országút' nevezetének, s' melly Buckovinából Erdély felé az Oberst-lieutenant Doczy Ur' felvigyázása alatt az 1812-dik esztendőtől fogva készített-ven 's 1817-ben Felséges Urunknak 's Asz-szonyunknak Erdélybe ezen úton lett be-meneteljek által is nevezetesítettvén, ugyan ekkor Via Francisca nevezetet vett, örök emlékezethe leendő helyheztesésé-re, az útnak tökéletes elkészülése után ezen esztendőben Aug. 14-dikén, ugyan-csak a' nevezett Oberstlieutenant Urnak eszközlése által fényes gyülekezetnek, ka-tonai és polgári tisztviselőknek, 's Papok-nak jelenlétekben, illy felirással való kö-tábla állittatott-fel 30 lábnyom magasságú Pyramisra szokott pompával és fényesség-gel, mozsárágyú dörgés, muzsika, V i v a t kiáltozások között:

Via Francisca.

gloriose. regnante.

Caesare.

FRANCISCO. I-mo.

publico. M. Transsilvaniae. Princ. aere. Provinciam. gubernante. Georg C. Bánffy. ab. anno. 1812. usque. 1820. constructa. Opus. moderante. Rei. Archit. militaris. Pro. Colonello. Antonio. a. Dóczy. Prim. G. Commissario. Sam. ab. Ujfalvy.